

§ 2**Nämndens verksamhetsplan 2024**

HÄ 2023/644

Beslut

1. Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens förslag till verksamhetsplan 2024 med bilagor och överlämnar den till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
2. Nämnden godkänner system för internkontroll, bilaga 1.
3. Nämnden godkänner väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan 2024, bilaga 2.
4. Nämnden godkänner plan för upphandling, bilaga 3.
5. Nämnden godkänner kompetensförsörjningsplan, bilaga 4.
6. Nämnden godkänner ersättningsnivåer för intäktsfinansierade verksamheter, bilaga 5.
7. Nämnden godkänner förvaltningens förslag till resultatenheter, se rubrik Resultatenheter.
8. Nämnden ansöker om budgetjustering med 2,1 mnkr i driftmedel för demokrati och mänskliga rättigheter, bilaga 8.
9. Nämnden ansöker om budgetjusteringar om sammantaget 1,5 mnkr i driftmedel för biologisk mångfald, bilaga 8.
10. Nämnden ansöker om budgetjusteringar om sammantaget 2,5 mnkr i investeringsmedel för biologisk mångfald, bil. 8.
11. Nämnden ansöker om budgetjusteringar om sammantaget 25,7 mnkr för klimatinvesteringsmedel, bilaga 8.
12. Nämnden ansöker om budgetjusteringar om sammantaget 5,7 mnkr i investeringsmedel för trygghetsskapande åtgärder, bilaga 8.
13. Nämnden ansöker om budgetjusteringar om sammantaget 2,9 mnkr i investeringsmedel för Stockholm vid vattnet, bilaga 8.
14. Nämnden ansöker om budgetjustering avseende investeringar i maskiner och inventarier om 10,0 mnkr i enlighet med ärendet.
15. Nämnden anmäler omslutningsförändringar om 307,1 mnkr, se rubrik Omslutningsförändringar.

Sammanfattning av ärendet

I kommunfullmäktiges budgetbeslut för 2024 med plan för 2025-2026 definieras uppdraget till stadens nämnder och bolagsstyrelser utifrån tre övergripande inriktningsmål: Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden, Ett Grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning och Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder åt alla.

Förslag till beslut

Sara Grolander (MP), Andrea Törnестam m.fl. (S) och Maria Ljuslin (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Johan Nilsson m.fl. (M) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Inger Swahn (L) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Tjänstgörande ersättare Shahin Soltan (C) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Tjänstgörande ersättare Henrik Åkerlund (SD) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Ordföranden förklarade överläggningen avslutad.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Reservation

Johan Nilsson m.fl. (M) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

"Att avslå förvaltningens förslag till beslut.

Att uppdra åt förvaltningen att utarbeta en verksamhetsplan i enlighet med Moderaternas budgetreservation i Kommunfullmäktige.

Att därutöver anföra.

Vi vill se en verksamhetsplan för Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd som har sin utgångspunkt i Moderaternas, Liberalernas, Centerpartiets och Kristdemokraternas gemensamma vision för Stockholms framtid: En modern, frihetlig, trygg, hållbar, tillåtande och framtidsinriktad stad, med en mångfald av människor, företag och föreningar. Vi bejakar stadens styrkor och särart, och framförallt tror vi passionerat på stockholmarnas potential och möjligheter att var och en och tillsammans forma sina egen framtid och förverkliga sina drömmar.

I vårt Stockholm bemöts utmaningar genom samarbeten mellan staden, företagen, akademien och det civila samhället. Hit ska

forskare, turister, investerare och studenter från hela världen söka sig. Stockholm ska vara en stad för alla – barn och unga, vuxna och äldre, inflyttade och de som bott här hela livet, företagare och anställda. Vi tror på stockholmarnas förmåga och rätt att bestämma över sina egna liv och därför är det också viktigt att alla stockholmare är en del av samhällsbygget och både vill och kan bygga sig en bättre framtid. Stockholm ska fortsätta utvecklas i takt med vad stockholmarna önskar, behöver och drömmer om.

Vi står på stockholmarnas sida och har en tydlig målsättning med vår politik, att lösa de problem som stockholmarna upplever. Det är inte ett löfte om att politiken kan lösa alla problem. Men det är ett löfte om att vi ska lösa de problem som bara kan lösas genom politiska beslut. Vi ska värna och utveckla Stockholm och ta tillvara på dess unika karaktär och skönhet. När staden utvecklas ska det göras med samförstånd med de som bor här.

Vi accepterar aldrig att människor i Stockholm får sin frihet begränsad på grund av diskriminering, rasism, antisemitism eller otrygghet. Vi arbetar målmedvetet för ökad frihet genom kraftfulla insatser mot den brottslighet som idag orsakar svåra problem i delar av staden och som begränsar människors frihet.

Ordning och reda i stadens ekonomi är en förutsättning för att alla verksamheter i staden ska fungera. Service och omsorg till stockholmarna är utgångspunkten i stadsdelsnämndernas verksamheter, oavsett som den handlar om förskola, äldreomsorg, stadsmiljöarbete eller någon annan fråga som stadsdelsnämnderna tar beslut om."

Reservation

Inger Swahn (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

- " 1 Att avslå stadsdelsförvaltningens förslag till beslut.
- 2 Att uppdra åt stadsdelsförvaltningen att återkomma med förslag till verksamhetsplan i enlighet med vad som nedan anförs.
- 3 Att därutöver anföra.

Verksamhetsplanen för Hägersten -Älvsjö stadsdelsnämnd har sin utgångspunkt i Moderaternas, Liberalernas, Centerpartiets och Kristdemokraternas gemensamma vision för Stockholms framtid: En modern, frihetlig, trygg och hållbar, tillåtande och framtidsinriktad stad där det finns en mångfald av människor, företag och föreningar. Vi bejakar stadens styrkor och särart, och framförallt tror vi passionerat på stockholmarnas potential och möjligheter att var och en och tillsammans forma sina egen framtid och förverkliga sina drömmar.

I vårt Stockholm bemöts utmaningar genom samarbeten mellan staden, företagen, akademien och det civila samhället. Hit ska forskare, turister, investerare och studenter från hela världen söka sig. Stockholm ska vara en stad för alla – barn och unga, vuxna och äldre, inflyttade och de som bott här hela livet, företagare och anställda. Vi tror på stockholmarnas förmåga och rätt att bestämma över sina egna liv och därför är det också viktigt att alla stockholmare är en del av samhällsbygget och både vill och kan bygga sig en bättre framtid. Stockholm ska fortsätta utvecklas i takt med vad stockholmarna önskar, behöver och drömmer om.

Vi står på stockholmarnas sida och har en tydlig målsättning med vår politik, att lösa de problem som stockholmarna upplever. Det är inte ett löfte om att politiken kan lösa alla problem. Men det är ett löfte om att vi ska lösa de problem som bara kan lösas genom politiska beslut. Vi ska värna och utveckla Stockholm och ta tillvara på dess unika karaktär och skönhet. När staden utvecklas ska det göras med samförstånd med de som bor här.

Vi accepterar aldrig att människor i Stockholm får sin frihet begränsad på grund av diskriminering, rasism, antisemitism eller otrygghet. Vi arbetar målmedvetet för ökad frihet genom kraftfulla insatser mot den brottslighet som idag orsakar svåra problem i delar av staden och som begränsar människors frihet.

Ordning och reda i stadens ekonomi är en förutsättning för att alla verksamheter i staden ska fungera. Service och omsorg till stockholmarna är utgångspunkten i stadsdelsnämndernas verksamheter, oavsett som den handlar om förskola, äldreomsorg, stadsmiljöarbete eller någon annan fråga som stadsdelsnämnderna tar beslut om.

Liberalismens viktigaste värdering är frihet

Liberalismens viktigaste värdering är frihet. Det handlar om allas rätt att självständigt - eller i gemenskap med familj, vänner, arbetskamrater eller andra – forma sina liv efter egna önskemål och värderingar. Enligt socialliberalismen, som är den liberala riktning som Liberalerna företräder, har den offentliga sektorn – stat, region, kommun – en viktig roll att spela för att öka friheten. I Stockholm vill vi liberaler i politisk praktik bidra till det.

Oavsett om ens förfäder bott i Stockholm sedan generationer tillbaka eller om man kom hit alldeles nyligen bidrar man till att Stockholm blir en rik stad. I möten mellan människor och kulturyttringar från hela världen utvecklas den stockholmska och svenska kulturen.

I det liberala samhället ska alla, oberoende av funktionsförmåga och

boendeområde, men också oavsett könsidentitet, ålder, etnicitet, religiös tro eller kulturell bakgrund, ges förutsättningar att leva ett gott liv.

Stadsdelsnämnderna spelar en viktig roll i den lokala demokratin och principen om att stadens myndighetsutövning ska komma så nära medborgarna som möjligt. Stadsdelsnämnderna har ansvar för merparten av stadens välfärdsverksamhet och har ett stort inflytande på många invånares livskvalitet och livsmöjligheter. Utifrån en bred kompetens ska stadsdelsnämnderna erbjuda en hållbar samhällsservice av hög kvalitet.

Stadsdelsnämnderna ska vara en lokal länk samt ansvara för dialog mellan medborgare, stadens förvaltningsorganisation och förtroendevalda. Stadsdelsnämnderna ska arbeta för att säkerställa likställigheten över staden i den service som erbjuds stockholmarna inom förskola, äldreomsorg, sociala verksamheter samt lokala kultur- och fritidsverksamheter.

Stadsdelsnämnderna har en central roll i stadens trygghetsskapande arbete. Arbetet innefattar såväl sociala förebyggande insatser som fysiska åtgärder i närmiljön. Stadsdelsnämndernas sociala insatser är avgörande för att ge alla barn en god barndom och en lyckad skolgång. En nära samverkan med lokalpolis, brandförsvaret, det lokala näringslivet, fastighetsägare, föräldrar och föreningar är en förutsättning för trygghetsarbetet. Stadsdelsnämnderna ska prioritera arbetet med att nå målet om att inte ha något särskilt utsatt eller utsatt område inom Stockholms stad, samt delta i arbetet för att motverka det dödliga våldet i kriminella miljöer.

Det är viktigt att stadsdelsnämnderna samverkar nära med andra nämnder, särskilt socialnämnden, utbildningsnämnden, förskolenämnden och äldrenämnden. Vi ser att det behövs tydliga direktiv och budgetuppdrag som berör fler nämnder i det förebyggande trygghetsarbetet. Det är därför oroväckande att majoriteten inte inkluderat utbildningsnämnden i viktiga samhandlingsuppdrag mellan skola och socialtjänst. I flera stadsdelar framkommer det nu att det finns problem med samhandlingen. Då behövs det politisk styrning, inte passivitet.

I många områden i Stockholm saknas tillgång till lokaler för förenings- och kulturlivet. Därför ska majoriteten av stadens skolor iordningsställas för uthyrning. Lämpliga matsalar eller aulor kan efter skoltid bli en resurs för det lokala föreningslivet, t.ex. för styrelsemöten, årsmöten, studiecirkel, dans, drama, musik, bokcirkel. Detta ska ske utan att det belastar skolornas budget eller arbetstid, och kunna bokas via stadens bokningssystem.

Operation Pojke

Den våldsvåg som skakat Stockholm under året har visat att en överväldigande majoritet av de inblandade är minderåriga pojkar. Det handlar om unga pojkar som tillägnat sig värderingar som lyfter fram våld som något manligt och önskvärt. Gemensamt är också att dessa pojkar oftast varit föremål för socialtjänstens insatser under många år. Det är barn vars problembeteenden ofta varit känt sedan förskolan men inte tagits på allvar i tid. Om dessa värderingar inte tas på allvar i ett tidigt skede är risken att problemet bara växer sig större. Det behövs nu en kraftsamling från förskola, skola, socialtjänst, polis och övriga samhällsaktörer för att ta pojkars värderingar och problembeteenden på större allvar. Vi kallar denna satsning för Operation pojke och stadsdelsnämnderna har en central roll i detta arbete.

Skolfrid

Liberalerna har länge drivit frågan om att arbeta med trygghet i skolan genom tydliga ordningsregler, nolltolerans mot kränkningar och förväntansdokument rikade mot elever och vårdnadshavare. Liberalerna vill se att frågan om trygghet och studiero vidgas till att handla om skolfrid. Skolfrid innebär att eleven ska vara trygg på väg till skolan, i klassrummet, på rasten och när eleven går hem från skolan. Skolfridens upprätthållande är en kontinuerlig process med flera inblandade parter: lärare, ledning, elevhälsa, elever, föräldrar, socialtjänst, polis och andra samhällsaktörer.

Stadsdelsnämndernas roll i upprätthållandet av skolfriden är till exempel att arrangera trygghetsvandringar för skolpersonal, elever och föräldrar i stadsdelen för att identifiera saker i den fysiska miljön som kan förbättras, det kan vara allt ifrån miljön på skolgården till viktiga vägar till och från skolan som elever rör sig på. Vi Liberaler ser även vikten av att modellen Våga anmäla och våga vittna sprids för att inbegripa fler stadsdelar i Stockholm stad.

Barn i samhällets vård

Insatser för att stabilisera skolgången för barn i samhällsvården är grundläggande för att förebygga kriminalitet och sociala problem. I Barnombudsmannens rapport för 2023 omnämns inte placerade barn en enda gång. Det är ett väldigt tydligt tecken på hur osynliggjorda dessa barn är. Mycket mer fokus behöver vara på uppföljning, samt syskon i familjer där ett äldre barn placeras.

Socialtjänstens medansvar för barns skolframgångar måste utvecklas ytterligare. Stockholm måste bli mycket bättre på att se till att barn som är placerade eller omhändertagna också får en fungerande skolgång och stadsdelsnämnderna ta ansvar för att följa upp deras kunskapsresultat. Målet måste vara att barnen faktiskt når

upp till kunskapsmålen, när gymnasiebehörighet och även går ut gymnasiet med fullständiga betyg. För barn och unga som samhället omhändertagit är skolgången den viktigaste skyddsfaktorn för framtiden.

Vi efterfrågar systematisk och anonymiserad sammanställning av skolresultat på aggregerad nivå, precis som redan görs för exempelvis nyanlända elever. Vår uppfattning är att de omhändertagna och placerade barnens skolresultat skall följas upp mycket noga, då det är staden som i dessa fall har klivit in som vårdnadshavare. Då är det rimligt att staden följer upp dessa barns skolresultat i alla årskurser.

Systematiken i uppföljningen av barnens skolresultat, hälsa och tandstatus ska komma tillstånd på sådant sätt att nämnderna och kommunfullmäktige kan följa barnens utveckling i såväl tertialrapporter som verksamhetsberättelsen.

Vi ser även vikten av att förbättra eftervårdsarbetet kring unga som placerats på institution. Målsättningen måste vara att ett barn som placeras kommer ut i bättre skick än vid placeringen. Så är det dessvärre inte idag. Om dessa ungdomar inte kan slussas tillbaka in i samhället på ett bra sätt skapar det otrygghet för hela samhället. Att minska risken för att unga begår de grövsta våldsbrotten efter att en placering avslutats skulle ha avgörande betydelse för att minska den grova kriminaliteten.

Stadsdelsnämndernas har ett särskilt ansvar att prioritera dessa barns behov, samt att särskilt arbeta med att förbereda återslussningen ut till samhället så att inte placeringarna blir förgäves. I Liberalernas reservationsbudget uppdrar vi åt stadsdelsnämnderna att tillsammans med socialnämnden och utbildningsnämnden utveckla rutiner för att säkerställa att utslussning av placerade barn och unga efter placering görs med barnets bästa i fokus och att planering av detta påbörjas direkt när placeringen påbörjas, samt möjliggöra för fortsatt stöd även efter att barnet fyllt 18.

När barn och unga kommer ut från SiS-hem och HVB-hem är det viktigt att de ges förutsättningar att kunna klara sig i skolan. Annars är risken överhängande att behandlingsresultaten blir bortkastade och den sociala problematiken fortsätter. Det måste vara väl förberett när barn som varit placerade kommer tillbaka så att det inte uppstår oordning eller i värsta fall kaos. Det bör också göras en bedömning om eleven som varit på SIS-institutionen kan klara av att vara i den ordinarie skolmiljön eller om det inte är lämpligt.

Vi har fått information från skolor att man inte får tillräcklig bakgrundsinformation om elever som varit placerade på institution.

Till exempel saknas ofta information om varför ungdomarna suttit på ungdomshem eller hur deras tidigare skolbakgrund ser ut. Det blir då svårt för skolpersonalen att veta hur de ska arbeta med eleverna. Än värre kan brist på information leda till kontraproduktiva åtgärder, och det inträffar då att eleverna istället snabbt blir hemmasittare. Eleven kan ha omhändertagits av många olika anledningar, till exempel på grund av psykisk sjukdom eller på grund av tung kriminalitet. Beroende på orsak krävs olika arbetssätt och bemötande.

Stadsdelsnämnderna har också ett viktigt arbete i att tillsammans med socialnämnden, utbildningsnämnden och förskolenämnden uppdatera strategin för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet i enlighet med Liberalernas förslag, med särskilt fokus på omhändertagna barn och unga.

Förskola

Förskolan lägger grunden för livet. Att få tillgång till språk, socialt samspel och utvecklande lek ger en god grund för hela skolgången. Förskolorna i Stockholm ska ge alla barn en god omsorg och start i livet. Föräldrar ska känna sig trygga med att förskolan erbjuder en pedagogisk verksamhet av hög kvalitet där varje barn får möjlighet att utvecklas.

Förskolan fyller en särskilt viktig roll för de barn som inte har med sig svenska språket hemifrån. Barn som har gått i förskolan har en snabbare språkutveckling än barn som varit hemma de första levnadsåren och klarar senare också grundskolan bättre. Av det skälet ska alla barn ges möjlighet och uppmuntras att gå i förskolan.

Ett gott ordförråd är en avgörande faktor, inte bara för en lyckad skolgång, utan också för att kunna ta del av andras känslor och uttrycka sina egna, liksom för ett livslångt lärande. Därför ska förskolorna fokusera på barnens språkutveckling. Barn i behov av särskilt stöd ska upptäckas tidigt och få de stödinsatser som behövs. Övergången till skolan ska utvecklas med fokus på barnens språkutveckling och behov av särskilt stöd för att säkerställa att de får en så god skolstart som möjligt.

För oss liberaler är det självklart att barns uppväxtvillkor och möjligheter inte ska begränsas av könsroller. Det handlar om att öka möjligheterna istället för att begränsa dem, att skapa mångfald för alla barn oavsett kön. Ett aktivt jämställdhetsarbete ska därför genomföras på alla förskolor.

Förskolan har en viktig funktion i det förebyggande arbetet, bland annat genom att uppmärksamma barn som riskerar att fara illa. Samarbetet mellan förskola och socialtjänst ska fortsätta att stärkas.

Insatser för att stärka barns uppväxtvillkor och stödja familjer bör komma redan i förskoleåldern, inte senare när en stor del av barndomen redan passerat. Förskolans rutiner för tidig kontakt med socialtjänsten bör därför utvecklas.

Arbetet kring att motverka negativa maskulinitetsnormer, arbeta mot våld, utveckla förmågan till socialt samspel samt att förmedla sina egna känslor och ta hänsyn till andras integritet måste börja redan i förskolan. Förskolenämnden behöver ges i uppdrag att leda arbetet med att utveckla pedagogiken kring socialt samspel, samtycke, maskulinitetsnormer och känslouttryck i förskolan, och stadsdelsnämndernas förskolor ges uppdraget att implementera det. Rörelseglädje och ett aktivt liv lägger grunden för den livslånga hälsan. Förskolorna ska fortsätta arbeta med att öka barnens utevistelse och rörelse i förskolan.

Förskolans verksamhet är grunden för ett stort ordförråd, vidgade vyer och en bra skolstart för stadens barn. Det är en av stadens viktigaste verksamheter och en avgörande uppgift att bibehålla och öka kvalitén i stadens förskolor.

Barn, kultur och fritid

I Liberalernas Stockholm har alla barn och unga rätt till en trygg och stimulerande uppväxt under goda levnadsvillkor. I stadsdelarna bedrivs angelägen och viktig verksamhet i både kommunal och fristående regi, för att ge alla unga i Stockholm tillgång till ett brett och kvalitativt utbud av fritidsaktiviteter. Detta ska värnas och utvecklas.

Det är angeläget att man i planeringen av verksamheter för barn och ungdomar tar särskild hänsyn till behoven hos barn och ungdomar med funktionsnedsättning. Aktiviteter ska utformas inkluderande för alla och vara fysiskt tillgängliga för barn och unga med funktionsnedsättning. Det ska finnas trygga arenor och verksamheter för flickor och specifika målgrupper så som nyanlända och hbtqi+ personer. Det ska finnas verksamhet och mötesplatser för unga hbtqi+-personer i hela staden, som även är tillgängliga för unga hbtqi+-personer med funktionsnedsättning. Stadens parklekar är en viktig del av många barns fritid. Stockholm ska i stadsplaneringen öppna upp för fler parklekar som ska vara tillgängliga för stadens öppna förskolor, samt erbjuda pedagogiska och lekfulla miljöer.

Det ska finnas trygga arenor och verksamheter för flickor och specifika målgrupper så som nyanlända och hbtqi+ personer. Det ska finnas verksamhet och mötesplatser för unga hbtqi+-personer i hela staden, som även är tillgängliga för unga hbtqi+-personer med funktionsnedsättning.

För flertalet ungdomsgårdar i staden är det en självklarhet att tydligt visa visuellt i lokalen att man välkomnar alla ungdomar. Vid besök på en del ungdomsgårdar i stadsdelar i ytterstaden har det framkommit att sådana symboler inte finns. Som orsak har angivits att hbtqi-frågan kan vara känslig både för personal och ungdomar och att man som verksamhet vill förhålla sig neutral. Problemet är dock att det inte är en neutral hållning, utan snarare riskerar att exkludera ungdomar. Hbtqi+symboler ska vara en självklar del i stadens barn- och ungdomsverksamheter, även där det inte finns en uttalad hbtqi+verksamhet, just för att synliggöra och normalisera något så självklart, både för berörda minoriteter men även för heteropersoner.

Den öppna fritidsverksamheten ska ha ett nära samarbete med andra aktörer som arbetar förebyggande, så som exempelvis socialtjänsten, civilsamhället och fältassistenter. Kunskap om socialtjänstens uppdrag ska stärkas inom fritidsverksamheterna för att tidigt identifiera barn och unga i riskzon eller som misstänks fara illa.

Äldreomsorg

I Liberalernas Stockholm är vi individer hela livet. Även när vi behöver stöd och hjälp från andra har vi rätt till respekt för våra behov, våra livsval och våra intressen. Kvalitet, valfrihet och mångfald är en självklarhet.

Stockholm ska ha en tillgänglig äldreomsorg med hög kvalitet som präglas av respekt för den enskildes behov och önskemål. Äldreomsorgen ska ha den äldres individuella behov och önskemål i fokus samt präglas av kontinuitet och hög kvalitet i alla insatser. Äldreomsorgen ska främja en hög livskvalitet för den enskilde, oavsett hälsotillstånd och ålder. Alla äldre ska få en god, nära och samordnad vård som stärker hälsan och individuella behov och förutsättningar ska beaktas. Fler fasta anställningar, ökad kontinuitet och större möjligheter till kompetensutveckling krävs. Den medicinska kompetensen måste öka.

Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att det finns en mångfald av boendeformer och att de äldre som behöver komma till ett äldreboende får göra det i tid.

De anhörigas situation måste särskilt uppmärksammas och ambitionerna höjas i enlighet med det program för anhörigstöd inom socialtjänst och äldreomsorg som infördes under Liberalernas tid vid makten.

Ofrivillig ensamhet är ett stort hälsoproblem i vårt samhälle, något som blivit än mer tydligt i och med pandemin. Många äldre har levt i långvarig isolering. Genom samverkan med civilsamhället ska

staden arbeta för att bryta social isolering och ge möjlighet för människor att träffas. Det ska finnas träffpunkter och möteslokaler som är öppna även på somrar och storhelger. Vidare ska hälsofrämjande, förebyggande och rehabiliterande insatser fortsätta prioriteras och utvecklas. Alla äldre på vård- och omsorgsboenden ska erbjudas dagliga sociala aktiviteter och utevistelser. Den enskilde ska ha stora möjligheter till påverkan och inflytande kring sin vardag. Äldreomsorgen ska utgå från ett jämställdhetsperspektiv och uppmärksamma äldre som utsätts för våld i nära relationer.

Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna arbeta med att förebygga ofrivillig ensamhet. Genom satsningar Matvänner ska äldre personer i Stockholm erbjudas möjligheten att köpa och äta mat på det lokala äldreboendet en gång i veckan tillsammans med andra personer i närområdet.

Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna kontinuerligt se över hur måltider och måltidsmiljö kan förbättras. Maten ska vara god och näringsrik och måltidsupplevelsen lustfylld. Den enskilde ska ha möjlighet att påverka vad som serveras. Det ska fortsatt vara möjligt att få hjälp med matlagning i hemmet i stället för matlådor. För att måltiden ska få ett socialt innehåll ska fler äldre kunna få äta i sällskap med andra, exempelvis på en social träffpunkt, i samarbete med föreningslivet eller som en biståndsbedömd insats. I detta arbete är matlyftet en viktig insats.

Strategisk kompetensförsörjning är prioriterat inom äldreomsorgen. Det är angeläget att staden arbetar systematiskt med såväl kompetensutveckling av befintliga medarbetare och rekrytering av nya medarbetare för att möta kommande behov av en mer kvalificerad vård och omsorg. För att kunna möta och hjälpa dem som behöver stöd från stadens äldreomsorg måste chefer och medarbetare fortsätta utveckla sina kunskaper samt ges en bra och hållbar arbetsmiljö och goda förutsättningar att utföra sitt arbete.

Stöd och service för personer med funktionsnedsättning

Alla stockholmare oavsett funktionsförmåga ska tillförsäkras integritet, självbestämmande och möjlighet att kunna delta på lika villkor i samhällets gemenskap. Så långt som möjligt ska var och en, utifrån sina förutsättningar och önskemål, kunna leva ett självständigt liv och ha en sysselsättning, ett arbete att gå till eller studera.

Stockholm ska vara en levande och socialt hållbar stad, där alla är delaktiga i sam-hällsutvecklingen utifrån sina egna förutsättningar. Funktionsnedsättning ska aldrig vara ett hinder för att någon ska kunna utvecklas och leva det liv som den önskar. Staden och välfärden ska byggas utifrån tillgänglighet och delaktighet från början. Hinder för en tillgänglig stad ska avlägnas.

Personer med funktionsnedsättning ska kunna delta fullt ut i samhället på lika villkor som övriga stockholmare. Utgångspunkten ska vara att funktionshinder inte är en egenskap hos individen utan uppstår i relation till den omgivande miljön. Insatserna ska ge stöd vid funktionsnedsättning och kompensera brister i samhällets tillgänglighet och andra hinder för delaktighet, självständighet och självbestämmande. Detta kräver personal med hög kompetens som kan ge ett gott bemötande och omsorg med god kvalitet. Därför är det viktigt att stadsdelsnämnden fortsätter certifiera personalen i det pedagogiska ramverket och fortsätter arbeta utifrån färdplanen för en enhetlig yrkestitulatur.

Samtliga insatser ska anpassas till den enskildes individuella behov och utformas så att de är tillgängliga för de personer som behöver dem och stärker deras förmåga att leva ett självständigt liv. All information och kommunikation under handläggningen och genomförandet av stöd och insatser ska vara tillgänglig och individuellt anpassad.

Rätten till kultur, vidgade vyer och det fria ordet gäller alla i staden. Liberalerna föreslår en kulturbonus enligt Kulanpremiens modell där personer inom LSS målgrupp får rabatterat inträde till kulturaktiviteter, på samma sätt som gäller inom förskolan och äldreomsorgen.

Jämställdhets- och barnrättsperspektivet ska beaktas och anhöriga ska få det stöd de behöver. Ledsagning och personlig assistans ska vara flexibla insatser så att alla kan delta i samhällslivet på lika villkor. Biståndsbedömningen ska vara rättssäker och likställig och den enskilde ska ha möjlighet att påverka de insatser som ges.

Individ- och familjeomsorg

I Liberalernas Stockholm kan alla stockholmare utvecklas utifrån sina förutsättningar och drömmar. Den som behöver hjälp under en period ska få det stöd man behöver för att sedan kunna leva ett självständigt liv, utan myndigheters inblandning. Socialtjänsten ska uppmärksamma alla barn och vuxna som kan behöva stöd och så tidigt som möjligt erbjuda en modern och rättssäker socialtjänst med evidensbaserade insatser som brukarna efterfrågar. Socialtjänsten ska vara likvärdig och tillgänglig oavsett var i staden man bor.

Den falska ryktesspridning som sker om socialtjänsten i Sverige är helt oacceptabel. Socialtjänsten har samtidigt en viktig uppgift att jobba folkbildande kring den välfärdsservice som socialtjänsten erbjuder, sin roll i samhället och skapa förtroende bland invånarna. Socialtjänsten ska därför utveckla det uppsökande arbetet och finnas närmare medborgarna i deras vardag, bland annat ute på förskolor,

skolor, familjecentraler etc. Mer teambaserade, tvärprofessionella och individcentrerade arbetssätt ökar möjligheterna att snabbt komma in med insatser. Det är också viktigt att socialsekreterarna alltid ges fullt stöd av stadsdelsförvaltningens chefer och säkerhetsansvariga när de behöver fatta svåra beslut i komplexa ärenden. Hot, våld och trakasserier kan aldrig accepteras.

Alla barn har rätt till goda uppväxtvillkor och inget barn ska behöva uppleva våld eller förtryck. I nära samarbete med barn och föräldrar ska socialtjänsten säkerställa att barn och unga som riskerar att utvecklas ogynnsamt får det skydd och stöd som de behöver. Socialtjänsten ska i nära samverkan med socialnämnden och övriga aktörer minska risken för att barn och unga dras in i kriminalitet samt verka för att fler personer lämnar kriminalitet. Stöd till brottsutsatta och vittnen ska utvecklas.

Att stödja föräldrar är en av de viktigaste insatserna som samhället kan göra för att undvika att barn utvecklas negativt. Kommunen arbetar aktivt med att stödja föräldrar genom föräldrastödsprogram, föräldrarådgivning, hembesöksprogram och familjecentraler.

Skolan är den främsta skyddsfaktorn för unga människors liv och framtida livschanser och socialtjänsten ska stötta skolans lärande uppdrag. Därför måste samverkan mellan skolan, socialtjänsten och polisen stärkas för att tidigt identifiera barn i riskzon, följa upp orosanmälningar samt stabilisera barns och ungas skolgång. De skolsociala teamen spelar en nyckelroll i denna samverkan och teamens kontakter med utredningsenheterna hos socialtjänsten ska stärkas. Deras arbete ska vidare förstärkas med hjälp av statsbidragen på området. Stadsdelsnämnderna ska därutöver särskilt följa upp skolresultaten hos barn och unga i samhällets vård.

Vi vill återföra allvarssamtalen inom 48 timmar, detta då det behöver ske en snabb reaktion när unga begår sitt första brott. Istället för att lägga ner allvarssamtalen hade majoriteten kunnat arbeta för att involvera föräldrarådgivare och fältassistenter, samtidigt som polisens medverkan i samtalen behövt förbättras.

För att öka den vuxna närvaron och tryggheten i de miljöer där ungdomar vistas finns fältassistenter som genom uppsökande verksamhet tidigt fångar upp och förhindrar att ungdomar söker sig till miljöer präglade av missbruk och kriminalitet. Det är viktigt att det uppsökande arbetet sker i nära samarbete med skola, föreningsliv, polis, näringsliv och civilsamhället.

Kommunen har det yttersta ansvaret för att personer med missbruksproblem får den hjälp och vård som de behöver för att komma ifrån missbruket. Socialtjänsten har ett stort ansvar för att motverka hemlöshet. I det förebyggande arbetet ingår

vråkningsförebyggande arbete i samverkan med övriga aktörer.

Personer med psykisk funktionsnedsättning ska få stöd med att utifrån sina förutsättningar delta i samhällets gemenskap samt ha ett arbete att gå till. Samverkan med psykiatri är viktig för att på bästa sätt tillgodose den enskildes behov av stöd och insatser. Därför ska det pågående utvecklingsarbetet med Region Stockholm och Storsthlm utifrån Lagen om samverkan vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård fortsätta.

Stockholm ska vara en jämställd stad där ingen begränsas på grund av sitt kön och där alla ska ha makten över sina egna liv. Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck ska motverkas och våldsutsatta ska få det skydd och stöd som de behöver. De som har blivit tvungna att bryta med sin familj ska få stöd och hjälp att skaffa sig ett nytt nätverk och ett nytt liv efter en placering på skyddat boende. Kommunen har en skyldighet att stötta brottsutsatta, och då särskilt vuxna och barn som är eller har varit utsatta för våld av närstående eller övergrepp i rättssak. Att förändra beteendet hos våldsutövare är viktigt för att förebygga våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck och kommunen har en skyldighet att verka för att den som utsätter eller har utsatt en närstående för våld eller andra övergrepp ska ändra sitt beteende.

En viktig uppgift för socialtjänsten är att tillsammans med civilsamhället, goda krafter och andra myndigheter verka för att stärka förtroendet. Hos vissa grupper finns en utbredd misstro mot socialtjänsten, vilket gör att familjer inte söker hjälp när de borde, och att barn, unga och föräldrar inte får det stöd de har rätt till. Detta är ett samhällsproblem som måste tas på större allvar och bemötas mer systematiskt utifrån den lokala situationen, med hjälp av personer och kanaler som medborgarna litar på.

För att kunna möta och hjälpa dem som behöver stöd från socialtjänsten måste medarbetarna ges en bra arbetsmiljö och goda förutsättningar att utföra sitt arbete. Staden ska fortsätta arbeta i enlighet handlingsplanen för socialsekreterare och biståndsbedömare. Hot och våld mot socialtjänstens medarbetare ska alltid tas på största allvar.

Stadsmiljöverksamhet

Stadsdelsnämnderna ska arbeta för parker, natur- och kulturresevat och naturområden med hög kvalitet och ökad biologisk mångfald samt förbättrade förutsättningar för vistelse, gående och cyklister. Den gemensamma stadsmiljön ska vara välskött, tillgänglig och trygg i hela Stockholm. I takt med att staden växer ökar användning av grönområden och parker, vilket ställer högre krav på stadsdelsnämndernas skötsel och underhåll.

Tillgänglighetsfrågorna ska genomsyra verksamhetsplaneringen och vara en naturlig del i det dagliga arbetet. Stadsdelarnas trygghetsarbete skall vara högt prioriterat, med aktiv platssamverkan med andra aktörer.

Stadsmiljöverksamheten spelar stor roll för medborgarnas upplevelse av närmiljön och det lokala perspektivet skall tillvaratas i stadsdelsnämndernas dagliga arbete. Utveckling av stadsdelen skall ske i nära samarbete med andra nämnder.

Ekonomiskt bistånd

I Liberalernas Stockholm får alla stockholmare den hjälp som behövs för att kunna stå på egna ben och leva ett självständigt liv. Stadsdelsnämnderna ska genom individuellt utformade insatser ge personer med ekonomiskt bistånd stöd att bli självförsörjande. Insatserna ska syfta till att hjälpa personer att snabbt nå egen försörjning för att undvika långvarigt behov av bistånd.

All utredning inom ekonomiskt bistånd, liksom bedömning och tillgång till insatser, ska ske med hög rättssäkerhet och utifrån likabehandlingsprincipen. Arbetet ska vara snabbt och effektivt med regelbundna avstämningar, samt grunda sig på tillit och respekt för människors självbestämmande och integritet. Barns behov och situation ska särskilt uppmärksammas. Arbetet ska ske i nära samverkan med stadens arbetsmarknadsverksamheter. Samtliga stadsdelsnämnder ska använda evidensbaserade instrument. Systematiska välfärdsbrott ska motverkas.

Det är viktigt att arbetet mot felaktiga utbetalningar och fusk fortsätter. Risken är annars att resurser tas från de som allra mest behöver dem och istället går till att finansiera organiserad brottslighet.

Arbetsmarknadsåtgärder

Jobbtorg Stockholm fortsätter att vara huvudarenan för stadens arbetsmarknadsåtgärder, medan socialtjänsten i stadsdelarna hjälper individer med arbetsförberedande åtgärder.

Många utrikesfödda kvinnor nås inte av samhällets integrationsinsatser. Det kan inte vara så att arbetsmarknadsåtgärder systematiskt nyttjas av män i större utsträckning och att kvinnor inte kommer i arbete eller egenförsörjning. Därför ska stadsdelarna särskilt fokusera på att stärka arbetet med insatser riktade mot kvinnor så att de får del av samhällets stöd.

Stadsdelsnämndernas huvuduppgift är att i enlighet med stadens strategi för arbetsmarknadsinsatser stötta personer med social problematik, fysisk och/eller psykisk ohälsa och erbjuda dem individuellt utformat stöd i syfte att höja aktivitetsnivån, stärka

hälsan, motivera och förbereda inför en arbetsmarknadsinsats.

Stadsdelarna har också en viktig uppgift att tillhandahålla feriejobb för stadens ungdomar. Feriejobb ger en första lön, referenser och en första kontakt med arbetsmarknaden. Arbete för ungdomar är också en viktig trygghets- och integrationsskapande åtgärd. För att fler ungdomar ska få en meningsfull fritid vill Liberalerna att det ska bli möjligt att få feriejobb även på helgerna. Den vägledande principen för feriejobben är att de ska vara meningsfulla och ge viktiga erfarenheter inför ett kommande arbetsliv.

I övrigt hänvisar vi till vår budgetreservation i kommunfullmäktige."

Reservation

Tjänstgörande ersättare Shahin Soltan (C) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

- "1. Att avslå förvaltningens förslag till verksamhetsplan och budget 2024.
2. Att återkomma med ett förslag till verksamhetsplan utifrån Centerpartiets budgetreservation i kommunfullmäktige.
3. Att därutöver anföra följande.

Vår verksamhetsplan för Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd har sin utgångspunkt i Moderaternas, Liberalernas, Centerpartiets och Kristdemokraternas gemensamma vision för Stockholms framtid: En modern, frihetlig, trygg och hållbar, tillåtande och framtidsinriktad stad där det finns en mångfald av människor, företag och föreningar. Vi bejakar stadens styrkor och särart, och framförallt tror vi passionerat på stockholmarnas potential och möjligheter att var och en och tillsammans forma sina egen framtid och förverkliga sina drömmar.

I vårt Stockholm bemöts utmaningar genom samarbeten mellan staden, företagen, akademien och det civila samhället. Hit ska forskare, turister, investerare och studenter från hela världen söka sig. Stockholm ska vara en stad för alla – barn och unga, vuxna och äldre, inflyttade och de som bott här hela livet, företagare och anställda. Vi tror på stockholmarnas förmåga och rätt att bestämma över sina egna liv och därför är det också viktigt att alla stockholmare är en del av samhällsbygget och både vill och kan bygga sig en bättre framtid. Stockholm ska fortsätta utvecklas i takt med vad stockholmarna önskar, behöver och drömmer om.

Vi står på stockholmarnas sida och har en tydlig målsättning med

vår politik, att lösa de problem som stockholmarna upplever. Det är inte ett löfte om att politiken kan lösa alla problem. Men det är ett löfte om att vi ska lösa de problem som bara kan lösas genom politiska beslut. Vi ska värna och utveckla Stockholm och ta tillvara på dess unika karaktär och skönhet. När staden utvecklas ska det göras med samförstånd med de som bor här.

Vi accepterar aldrig att människor i Stockholm får sin frihet begränsad på grund av diskriminering, rasism, antisemitism eller otrygghet. Vi arbetar målmedvetet för ökad frihet genom kraftfulla insatser mot den brottslighet som idag orsakar svåra problem i delar av staden och som begränsar människors frihet.

Ordning och reda i stadens ekonomi är en förutsättning för att alla verksamheter i staden ska fungera. Service och omsorg till stockholmarna är utgångspunkten i stadsdelsnämndernas verksamheter, oavsett som den handlar om förskola, äldreomsorg, stadsmiljöarbete eller någon annan fråga som stadsdelsnämnderna tar beslut om.

Hägersten-Älvsjö – en trygg stadsdel för alla

I vår stadsdel är det en självklarhet att alla ska känna sig trygga att vistas ute på våra gator och torg utan oro för att utsättas för brott. Otryggheten har dock den senaste tiden blivit obehagligt påtaglig och vi har inte varit förskonade från gängvåldets hänsynslösa skugga. Därför behövs både hårda och mjuka reformer direkt kopplade till trygghetsfrågor såsom fler ordningsvakter, ytterligare och tidigare insatser från socialtjänsten där samverkan med polis, förskola och skola förbättras samt satsningar på föreningsliv och andra ideella krafter för att bemöta den eskalerande gängkriminaliteten.

Stödinsatser till barn och unga ska komma in direkt när det finns misstanke om att de riskerar att hamna i kriminalitet och stöd till föräldrarna ska erbjudas. Det ska finnas lokala förebilder och attraktiva alternativ till kriminalitet. Arbetet måste vara uthålligt och sträcka sig längre än en mandatperiod. Därför är det djupt olyckligt att majoriteten skurit ner på dem mobila ordningsvakterna som patrullerar vår stadsdel. Ett brett spektrum av åtgärder behövs för att invånarna ska känna sig trygga varav ordningsvakterna är en viktig förebyggande åtgärd här och nu.

Hägersten-Älvsjö – en stadsdel med ökade idrottsmöjligheter

Föreningslivet och idrottande för våra barn och unga är en viktig pusselbit i att förhindra framtidens otrygghet och utanförskap. Liksom för staden i övrigt finns det en brist på idrottsanläggningar i vår stadsdel. Medan majoriteten vill satsa på kor på Sjöängen i Älvsjö föreslår Centerpartiet bygget av en fotbollsplan med fem 11-spelsplaner och en 7-spelsplan samt ytor för friidrott. Vi vill

fortsätta det arbete vi påbörjat med att samlokalisera flera idrotter och placeringen på Sjöängen är en del i detta arbete.

Stockholm behöver samtidigt bli bättre på att ta hand om och utveckla de idrottsanläggningar vi redan har idag. Vi måste fortsätta arbetet för att göra våra idrottsanläggningar tryggare genom belysning, ordningsvakter och framför allt genom att skapa platser där många människor rör sig. Vi vill också ha fler läxrum i våra idrottsanläggningar där barn och unga kan kombinera idrottande med läxläsning i en lugn miljö. I samarbete med civilsamhället kan där också erbjudas läxhjälp.

Tills dess att vi har byggt bort platsbristen vill Centerpartiet möjliggöra fler sätt för barn att leka och idrotta på mer spontant. Ytor för spontanidrott där till exempel basketkorgar, innebandyrinkar eller stålburar för panna-fotboll kan placeras är ett kostnadseffektivt sätt att uppmuntra till mer aktivitet och rörelse för våra barn.

Hägersten-Älvsjö – en grön stadsdel med badmöjligheter

Stockholmarna älskar sina grönområden både för motion och rekreation. Centerpartiet vill förena storstadens puls med gröna, rofyllda miljöer. Därför vill vi slå vakt om grönområden och den stadsnära naturen. En grönare stad med många träd bidrar till att förbättra luftkvaliteten, reglerar temperaturen och dämpar buller och oljud. Städer med en hög andel stadsnära grönska har generellt sett bättre folkhälsa med positiva effekter på psykisk ohälsa och stress.

Ingen invånare i Hägersten-Älvsjö ska ha långt till grönområden. Centerpartiet vill att vi ska följa den nya 3-30-300-regeln som innebär att alla medborgare ska kunna se minst tre träd från sitt hem, sin skola och sin arbetsplats, stads kvarter ska ha minst 30% trädkröntäckningsgrad och man ska som längst ha 300 meter till ett grönområde. Centerpartiet är stolta över vårt ihärdiga arbete att göra Älvsjöskogen och Årstaviken till naturreservat och vi kommer att fortsätta arbeta för att bevara Kastanjeparken och Herrängsskogen. Dessutom vill vi främja möjligheten att nyttja det fina vatten vi har i området genom att likt det som finns i Vinterviken bygga fler badbryggor och bastuflottar.

Centerpartiet är ett parti med rötterna i landsbygden så vi vet att stad och land måste gå hand i hand. De gröna näringarna förser staden med mat, förnybar energi och byggnadsmaterial. Centerpartiet kämpar för hållbar mat som är sund och säker. Vi vill att vår stadsdel serverar en ökad andel vegetariskt, närproducerad och ekologisk mat som är fri från skadliga kemikalier och tillsatser på våra skolor och till våra äldre. I fall där importerade råvaror med lätthet kan bytas ut mot svenska alternativ ska detta ske.

Centerpartiet ser också potential i ökad närodling och noterar att det finns ett stort intresse hos medborgarna. Fler ytor som till exempel Sjöängen och Vinterviken kan öronmärkas för detta när vi främjar innovativa odlingslösningar och bygger en stadsdel för framtiden.

Centerpartiet är den kraft i samhället som förenar trygghet i vår stadsdel med innovativa lösningar i stadsplaneringen som möjliggör ökade rekreationsmöjligheter, som främjar lokalproducerad odling och som ger mer tillgång till natur och bad för våra invånare."

Reservation

Tjänstgörande ersättare Henrik Åkerlund (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

- "1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut.
2. Sverigedemokraterna yrkar bifall till sin föreslagna budget.

Därutöver vill vi anföra följande:

Nämndens verksamhetsplan för 2024 har inkommit till Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd. Den aktuella verksamhetsplanen är utformad baserad på nuvarande majoritetens budget.

Med hänsyn till att förvaltningens bedömning, gällande aktuell budget ser Sverigedemokraterna att tillgängliga ekonomiska medel används med tillförsikt och varsamhet i våra kärnverksamheter. Vi vill understryka att detta är särskilt viktigt med anledning av det aktuella ekonomiska omvärldsläget som för närvarande råder.

Sverigedemokraterna har dock presenterat en egen skuggbudget för 2024 där vi redogjort våra visioner, mål och inriktningar och vi hänvisar till den för en mer utförligare beskrivning."

Ersättaryttrande

Lolita Lovén Johnsen (KD) anmälde ett ersättaryttrande.

"Verksamhetsplanen för Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd har sin utgångspunkt i Kristdemokraternas, Moderaternas, Liberalernas och Centerpartiets gemensamma vision för Stockholms framtid: En modern, frihetlig, trygg och hållbar, tillåtande och framtidsinriktad stad där det finns en mångfald av människor, företag och föreningar. Vi bejakar stadens styrkor och särart, och framför allt tror vi passionerat på stockholmarnas potential och möjligheter för var och en att forma sin egen framtid och förverkliga sina drömmar.

I vårt Stockholm bemöts utmaningar genom samarbeten mellan staden, företagen, akademien och det civila samhället. Hit ska forskare, turister, investerare och studenter från hela världen söka sig. Stockholm ska vara en stad för alla – barn och unga, vuxna och äldre, inflyttade och de som bott här hela livet, företagare och anställda. Vi tror på stockholmarnas förmåga och rätt att bestämma över sina egna liv och därför är det också viktigt att alla stockholmare är en del av samhällsbygget och både vill och kan bygga sig en bättre framtid. Stockholm ska fortsätta utvecklas i takt med vad stockholmarna önskar, behöver och drömmer om.

Vi står på stockholmarnas sida och har en tydlig målsättning med vår politik, att lösa de problem som stockholmarna upplever. Det är inte ett löfte om att politiken kan lösa alla problem. Men det är ett löfte om att vi ska lösa de problem som bara kan lösas genom politiska beslut. Vi ska värna och utveckla Stockholm och ta tillvara stadens unika karaktär och skönhet. När staden utvecklas ska det göras i samförstånd med de som bor här.

Vi accepterar aldrig att människor i Stockholm får sin frihet begränsad på grund av diskriminering, rasism, antisemitism eller otrygghet. Vi arbetar målmedvetet för ökad frihet genom kraftfulla insatser mot den brottslighet som idag orsakar svåra problem i delar av staden och som begränsar människors frihet.

Ordning och reda i stadens ekonomi är en förutsättning för att alla verksamheter i staden ska fungera. Service och omsorg till stockholmarna är utgångspunkten i stadsdelsnämndernas verksamheter, oavsett som den handlar om förskola, äldreomsorg, stadsmiljöarbete eller någon annan fråga som stadsdelsnämnderna tar beslut om.

Utöver detta vill Kristdemokraterna anföra vikten av att säkerställa säkerheten på Hägersten-Älvsjö's förskolegårdar."

Särskilt uttalande

Sara Grolander (MP), Andrea Törnестam m.fl. (S) och Maria Ljuslin (V) anmälde ett särskilt uttalande.

Tryggare och grönare Hägersten-Älvsjö

Den verksamhetsplan som beslutats idag är en stark budget med tillskott på totalt 5 %. Det är extra viktigt att vi nu gör dessa satsningar på välfärden i det oroliga världsläget vi befinner oss i. Vi satsar både på en stark välfärd och på ambitiöst miljö- och klimatarbete, Stockholm är en därmed tydlig motpol mot regeringen och visar på att det är möjligt att välja en annan väg.

Vårt fokus kommer under 2024 att vara på att stärka det

förebyggande och främjande arbetet för att tidigt kunna fånga upp och stötta invånare i vår stadsdel. Vi kommer satsa extra på barn och unga. Vi ökar samverkan mellan socialtjänsten och förskolorna och skolor. Utveckla stödet till barn med särskilda behov i förskolan. Ta fram en plan för utvecklingen av våra fritidsgårdar och parklekar. Vi kommer att utveckla arbetet för unga som befinner sig i riskzon för att dras in i kriminalitet. För att motverka den pågående våldsspiralen startar vi upp Trefas med polisen och drar igång en social insatsgrupp som riktar sina insatser mot avhoppare från kriminalitet.

Trygghetsarbetet kommer att utvecklas genom bland annat stärkt samverkan med civilsamhället, med fokus på Solberga. Det finns många goda krafter som vill och kan vara med och bidra, det behöver vi stötta och stärka. Vi kommer också fortsätta att utveckla området genom att söka trygghetsmedel för att bygga två nya utegym, ett i Trekanten och ett vid Mälarhöjdens IP, och förbättra belysningen i parkerna Vippan och Fruktparken. Under året kommer vi också att utveckla våra två nya badplatser i Vinterviken och Herrängen.

Vår stadsdel är en stor arbetsgivare och vi kommer fortsätta vårt arbete med att förbättra arbetsmiljön för våra anställda, öka andelen tillsvidareanställda och göra hälsofrämjande insatser. Vi kommer också fokusera på utbildningar för personal och jobba vidare med den strategiska kompetensförsörjningen för att säkerställa att vi har rätt kompetens i våra verksamheter både nu och på sikt.

Samtidigt som vi stärker och utvecklar välfärden och det förebyggande främjande arbetet kommer vi fortsätta vårt ambitiösa miljö- och klimatarbete. Vi ska vara en fossilbränslefri organisation 2030 och Stockholm ska vara klimatpositivt till 2030. Vi satsar därför på energieffektiviseringar, utfasning av fossila bränslen och minskat klimatavtryck från den mat vi serverar.

Den biologiska mångfalden stärks i vårt område genom att vi plantera nya träd i våra parker, tar hand om våra gamla ekar och tallar och så kommer såklart våra kor tillbaka till Sjöängen även i år. Vi kommer också skapa fler ängsmarker i stadsdelen, ängar är både vackra och en viktig insats för våra blommor och bin!

Det är en verksamhetsplan som stärker både den sociala och ekologiska hållbarheten!"

Särskilt uttalande och ersätтарыttrande

Johan Nilsson m.fl. (M), Inger Swahn (L) och tjänstgörande ersättare Shahin Soltan (C) med instämmande av tjänstgörande ersättare Henrik Åkerlund (SD) anmälde ett särskilt

uttalande. Lolita Lovén Johnsen (KD) instämde som sitt ersättaryttrande.

"Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna har som vision att göra Hägersten-Älvsjö till en tryggare, grönare och snyggare stadsdel. Vi vill arbeta fram en verksamhetsplan för Hägersten-Älvsjö som sätter fokus på stadsdelens kärnverksamheter inklusive tryggheten.

Vi anser att stadsdelens främsta fokusområden det kommande året bör vara trygghet, god omsorg, en grön stadsmiljö och en ekonomi i balans.

Nämndens arbete med trygghet behöver accelerera i form av de konkreta insatserna ute i stadsmiljön. Ordningsvakterna ska utökas efter de rödgrönas neddragning. Fler aktiviteter för barn och unga ska genomföras, gärna i föreningsregi, och otrygga stadsmiljöer ska åtgärdas genom kameraövervakning, belysning, slyröjning och fler närvarande vuxna. Det bör finnas potential för fler ansökningar av trygghetsmedel från central medelreserv. Behovet av terrorhinder behöver inventeras i stadsdelområdet, sociala utvecklingsgrupper bör utökas och avhopparverksamhet för minderåriga måste erbjudas.

Kvaliteten i Hägersten-Älvsjös förskolor, äldreomsorg och sociala omsorg ska öka och det ska finnas ett brett urval av olika driftformer. Stadsdelen ska arbeta för att effektivisera lokalkostnader för att frigöra medel till omsorgen av våra barn och äldre. Fokus på goda och bra måltider, språk och social samvaro ska vara viktiga delar inom äldreomsorg och förskola. Fler verksamheter inom äldreomsorgen ska arbeta med vårdjur och specifika insatser för att motverka ensamhet. Åtgärder för att öka tryggheten för funktionsnedsatta ska genomföras.

Stadsdelsnämnden behöver vara hårdare och tydligare som remissinstans att stadsdelens gröna värden inte får byggas bort i kommande förtätningar. Nya bostadsprojekt ska i första hand genomföras på redan exploaterad och hårdgjord mark, t.ex. vid mässan i Älvsjö eller i Lövholmen. Hägersten-Älvsjös natur- och villaområden är ingen markreserv för Socialdemokraternas ivriga, hejdlösa och smaklösa nybyggnationer.

Det ekonomiska underskottet inom individ- och familjeomsorg behöver gås igenom noggrant. Samtidigt som alla individer ska ges den omsorg de behöver, är det ett problem när verksamhetsområdet går mot ett underskott 2023 på närmare 60 mnkr. Inom arbetet med försörjningsstöd behöver uppsökande arbete och oanmälda besök i större utsträckning göras. Stadsdelen måste följa upp resultaten av de placeringar enligt LVU som gjorts och inte släppa taget om

ungdomen efter avslutad placering. För att stärka det förebyggande arbetet behöver fler familjecentraler etableras inom Hägersten-Älvsjö.

Den rödgröna majoriteten planerar att driva driften av parkskötsel i egen regi. Vi har inga synpunkter på driftsformen utan förordar den lösning som ger bäst skötsel för pengarna. Tyvärr vill inte majoriteten göra någon korrekt jämförelse av alternativen. Vi vill i stället utreda på vilket sätt stadsdelen inte bara kan behålla befintlig kvalitetsnivå, utan även höja kvalitet och frekvens av parkskötsel inom Hägersten-Älvsjö. Det gäller särskilt städning i parker och runt badplatser på sommaren.

Vi vill att stadsdelen arbetar för att skapa fler idrotts- och rekreationsmöjligheter i Hägersten-Älvsjö. Fler brygg- och strandbad, fler naturområden och idrottsplatser behöver skapas.

Med vår politik skulle Hägersten-Älvsjö bli både tryggare, grönare och snyggare."

Handlingar i ärendet

- HÄ 2023/644-11 (Godkänd - R 2) Tjänsteutlåtande Verksamhetsplan 2024 Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
- HÄ 2023/644-3 Bilaga 1 - System för internkontroll 2024 Hägersten-Älvsjö
- HÄ 2023/644-1 Bilaga 2 - Väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan 2024 Hägersten-Älvsjö
- HÄ 2023/644-2 Bilaga 3 - Plan för upphandling 2024-2026
- HÄ 2023/644-4 Bilaga 7 - Lägesbild Hägersten-Älvsjö stadsdelsområde 2023
- HÄ 2023/644-5 Bilaga 6 - Ledningens genomgång 2023 Rapport ISAM
- HÄ 2023/644-6 Bilaga 4b - Strategisk kompetensförsörjningsplan Hägersten-Älvsjö 2024-2026
- HÄ 2023/644-7 Bilaga 4a - Kompetensförsörjningsplan för nämnden 2024
- HÄ 2023/644-8 Bilaga 5 - Ersättningsnivåer för intäktsfinansierade verksamheter
- HÄ 2023/644-9 Bilaga 8 - Ansökan om budgetjusteringar för särskilda ändamål - Sammanställning nämndens ansökningar

Signerat av

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Johan Georg, Nilsson	2023-12-22
Sara Margareta, Grolander	2023-12-22